

OBSAH

1. ÚVOD.....	7
2. PODPORA ZDRAVÍ A PREVENTIVNÍ PROGRAMY SVĚTOVÉ ZDRAVOTNICKÉ ORGANIZACE.....	13
2.1. Vznik a vývoj výživových návyků a důsledky nesprávné výživy	13
2.2. Prevence neinfekčních onemocnění.....	15
2.3. Definice a typologie preventivních programů.....	17
2.4. Ideová východiska preventivních programů na podporu zdraví.....	18
2.5. Preventivní programy Světové zdravotnické organizace na podporu zdraví, správné výživy a aktivního životního stylu	19
2.5.1. Health Promoting School (HPS)	20
2.5.2. Focusing Resources on Effective School Health (FRESH).....	21
2.5.3. Baby-Friendly Hospital Initiative (BFHI)	22
2.5.4. Nutrition-Friendly Schools Initiative (NFSI)	23
2.5.4.1. Cíle a úkoly NFSI.....	24
2.5.4.2. Základní kritéria NFSI	25
2.5.4.3. Implementace a získání akreditace NFSI.....	27
2.6. Situace v České republice, preventivní programy a podmínky implementace NFSI	28
3. ŠKOLNÍ PROSTŘEDÍ A ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL	33
3.1. Metodika.....	33
3.1.1. Výběr respondentů	33
3.1.2. Sběr dat a příprava pro analýzu	34
3.1.3. Vyhodnocení a interpretace	35
3.2. Charakteristika šesti zkoumaných škol	36
3.2.1. Základní škola a mateřská škola Brno, Blažkova.....	36

3.2.2. Základní škola Dambořice	37
3.2.3. Základní škola a mateřská škola Brno, Kotlářská.....	37
3.2.4. Základní škola a mateřská škola Blansko	38
3.2.5. Základní škola a mateřská škola Těšany	39
3.2.6. Základní škola Brno, Vedlejší	40
3.3. Zapojení škol do preventivních programů	41
3.3.1. Preventivní programy na školách.....	43
3.3.2. Interpretace	46
3.4. Oblast deklarované a psané školní politiky.....	48
3.4.1. Strategie škol v oblasti podpory zdraví, správné výživy a aktivního životního stylu	48
3.4.2. Interpretace	52
3.5. Oblast kontaktů a spolupráce s veřejností.....	53
3.5.1. Analýza komunitních prvků podle kritérií NFSI	54
3.5.1.1. Spolupráce s rodiči	54
3.5.1.2. Spolupráce se širším okolím	56
3.5.1.3. Aktivity na podporu zdraví.....	57
3.5.1.4. Další vzdělávání zaměstnanců školy	59
3.5.2. Interpretace	60
3.6. Oblast obsahu školního kurikula ve smyslu podpory správné výživy a zdravého životního stylu.....	62
3.6.1. Vzdělávací programy v ČR a výchova ke zdraví.....	65
3.6.2. Podpora zdraví ve školních vzdělávacích programech s ohledem na požadavky RVP a preventivních programů	69
3.6.2.1. Nutriční vzdělávání	71
3.6.2.2. Podpora fyzických aktivit.....	73
3.6.2.3. Výuka ke zdravému životnímu stylu	75
3.6.3. Interpretace	75
3.7. Oblast tvorby školního prostředí podporujícího zdravý vývoj dětí	79
3.7.1. Školní stravování a pitný režim.....	80

3.7.2. Sociální zařízení a hygienické návyky.....	85
3.7.3. Reklama, marketing a podpora správné výživy.....	85
3.7.4. Vybavení pro sport a aktivní využití volného času	89
3.7.5. Tvorba bezpečného a přátelského prostředí, prevence šikany a násilí a výchova vlastním příkladem.....	92
3.7.6. Interpretace	93
3.8. Oblast podpůrných zdravotních služeb na školách	95
3.8.1. Zajištění podpůrných zdravotních služeb na základě sledování růstu a vývoje dětí.....	96
3.8.2. Možnosti spolupráce školy se zdravotnickými odborníky.....	98
3.8.3. Interpretace	99
4. ŠKOLA ZDRAVÉ VÝŽIVY.....	101
4.1. Zkušební zavedení preventivního intervenčního programu Škola zdravé výživy (NFSI).....	101
4.1.1. Metodika implementace	101
4.1.2. Průběh implementace	104
4.1.3. Vyhodnocení implementace podle jednotlivých fází	110
4.2. Výsledky implementace programu	113
5. ZÁVĚR	117
PRAMENY A LITERATURA.....	125
SEZNAM TABULEK, SCHÉMAT A GRAFŮ.....	131
SEZNAM ZKRATEK.....	132
SUMMARY	133